

***Program
Wychowawczo - Profilaktyczny
I Liceum Ogólnokształcącego
im. Feliksa Fabianiego w Radomsku***

Spis treści:

1. Sylwetka absolwenta.
2. Cele ogólne programu.
3. Efekty procesu wychowania i profilaktyki.
4. Cele i zadania szczegółowe programu wychowawczo –profilaktycznego szkoły
5. Współpraca z rodzicami.
6. Współpraca ze środowiskiem lokalnym.
7. Ogólne uwagi dotyczące realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego w szkole.
8. Ewaluacja programu.

Wstęp

Jesteśmy społecznością nauczycieli, pracowników niepedagogicznych, uczniów i rodziców stawiającą sobie wysokie wymagania i na ich miarę przyczyniającą się do realizacji celów oraz zadań szkoły. Naszym wzorem osobowym jest patron Liceum Feliks Fabiani, pedagog dla którego praca z młodzieżą, nauczanie i wychowanie było powołaniem. Tak jak on kiedyś, tak my dzisiaj – indywidualnie i zespołowo opieramy nasze działania na takich wartościach jak: szacunek, szczerść, odpowiedzialność, uczciwość. Efektem naszych wysiłków będzie zadowolenie, satysfakcja całej społeczności oraz prestiż szkoły w środowisku lokalnym.

1. Sylwetka absolwenta.

- 1.1 Umie planować, organizować i oceniać własną naukę, przyjmować za nią odpowiedzialność.
- 1.2 Potrafi skutecznie porozumiewać się w różnych sytuacjach, prezentować własny punkt widzenia i uwzględniać poglądy innych ludzi, poprawnie posługiwać się językiem ojczystym, przygotowywać się do publicznych wystąpień.
- 1.3 Efektywnie współdziała w zespole, umie budować więzi międzyludzkie, podejmować indywidualne i grupowe decyzje, potrafi skutecznie działać na gruncie obowiązujących norm.
- 1.4 Potrafi w twórczy sposób rozwiązywać różnorodne problemy.
- 1.5 Wie w jaki sposób poszukiwać, porządkować i wykorzystywać informacje pochodzące z różnych źródeł oraz jak efektywnie posługiwać się technologiami informacyjnymi i komunikacyjnymi.
- 1.6 Zdobytą wiedzę potrafi wykorzystać praktycznie.
- 1.7 Rozwija sprawności umysłowe oraz osobiste zainteresowania.
- 1.8 Zna metody i techniki za pomocą których w sposób negocjacyjny można rozwiązywać konflikty i problemy społeczne.
- 1.9 Na drodze rzetelnej pracy dąży do osiągnięcia wielkich celów życiowych i wartości ważnych dla odnalezienia własnego miejsca w świecie.
- 1.10 Umie rozpoznawać wartości moralne i je hierarchizować oraz dokonywać odpowiednich wyborów.
- 1.11 Dąży do dobra w wymiarze indywidualnym i społecznym, potrafi umiejętnie godzić dobro własne z dobrem innych, odpowiedzialność za siebie z odpowiedzialnością za innych, wolność własną z wolnością innych.

2. Cele ogólne programu.

- 2.1 Kształtowanie postaw moralnych, obywatelskich i patriotycznych w oparciu o normy etyczne i przyjęty system wartości.
- 2.2 Przygotowanie do właściwego pełnienia ról społecznych.
- 2.3 Kształtowanie odpowiednich postaw moralnych i tolerancji wobec zachowań innych ludzi.
- 2.4 Tworzenie życzliwej, serdecznej i rodzinnej atmosfery w szkole, wzajemnego szacunku, tolerancji, pozytywnej samooceny uczniów, nauczycieli i pracowników szkoły.
- 2.5 Kształtowanie osobowości uczniów poprzez wskazywanie właściwych postaw wobec siebie i innych ludzi oraz umiejętności analizowania różnorodnych zachowań.
- 2.6 Przygotowanie uczniów do życia w otaczającym świecie poprzez ukazywanie różnych aspektów życia społecznego kształtowanie wraz z jego zagrożeniami.
- 2.7 Integrowanie zespołów klasowych poprzez samorządność.
- 2.8 Włączenie całej społeczności szkolnej do współdecydowania o sprawach szkoły.
- 2.9 Kształcenie umiejętności przeciwstawiania się wpływom kolegów ze środowisk zdemoralizowanych.
- 2.10 Kształtowanie właściwych postaw.
- 2.11 Zadbanie o poprawę sytuacji materialnej uczniów z rodzin patologicznych niewydolnych wychowawczo i zaniedbanych.
- 2.12 Kształtowanie postaw prozdrowotnych uczniów, w tym wyrabianie nawyków higienicznych.
- 2.13 Kształtowanie bezpiecznych zachowań dla zdrowia własnego i innych osób.
- 2.14 Ugruntowanie wiedzy z zakresu prawidłowego odżywiania.
- 2.15 Uświadomienie korzyści płynących z aktywności fizycznej i wdrażania profilaktyki.
- 2.16 Upowszechnianie wśród młodzieży wiedzy o bezpieczeństwie oraz kształtowanie właściwych postaw wobec zagrożeń i sytuacji nadzwyczajnych.
- 2.17 Kształtowanie właściwych postaw związanych z korzystaniem z technologii informacyjno-komunikacyjnych.

3. Efekty procesu wychowania i profilaktyki:

- 3.1 Uczeń umie okazać sympatię i przyjaźń, jest otwarty i życzliwy.
- 3.2 Uczeń ma poczucie własnej wartości, ceni innych, liczy się z ich zdaniem, szanuje rodziców.
- 3.3 Uczeń jest dobrym kolegą.

- 3.4 Uczeń zna symbole narodowe i regionalne, rozumie ich znaczenie, wie jak się wobec nich zachować.
- 3.5 Uczeń potrafi korygować własne postępowanie i postawy zgodnie z normą moralną i społeczną.
- 3.6 Uczeń samodzielnie dokonuje oceny i samooceny.
- 3.7 Uczeń umie obdarzyć innych zaufaniem.
- 3.8 Uczeń rozpoznaje postawy negatywne społecznie i nie akceptuje ich.
- 3.9 Uczeń jest świadomy zagrożeń wynikających z uzależnienia od papierosów, alkoholu, narkotyków.
- 3.10 Uczeń potrafi radzić sobie z uzależnieniem, wie gdzie znaleźć pomoc.
- 3.11 Uczeń potrafi prawidłowo funkcjonować w środowisku cyfrowym, w szczególności w tzw. nowych mediów.
- 3.12 Uczeń radzi sobie ze stresem, rozpoznaje i wyraża swoje emocje.
- 3.13 Uczeń włącza się w prace samorządu klasowego i szkolnego.
- 3.14 Uczeń angażuje się w działalność wolontariatu.
- 3.15 Uczeń bierze aktywny udział w uroczystościach szkolnych.
- 3.16 Zna zagrożenia dla swojego zdrowia i potrafi ustrzec się przed uzależnieniami.
- 3.17 Przestrzega zasad bezpieczeństwa własnego i innych.
- 3.18 Dbą o czystość, higienę, stosuje zasady zdrowego żywienia.
- 3.19 Dbą o najbliższe środowisko i chce pracować na jego rzecz.
- 3.20 Zdaje sobie sprawę z użyteczności kształcenia.
- 3.21 Potrafi nawiązać więzi z innymi ludźmi.

4. Cele i zadania szczegółowe programu wychowawczo –profilaktycznego szkoły.

4.1 Troska o rozwój intelektualny ucznia poprzez:

- organizowanie olimpiad i konkursów przedmiotowych oraz artystycznych,
- indywidualną pracę z uczniem zdolnym i stymulowanie aktywności uczniów,
- stosowanie aktywizujących metod pracy na lekcjach wszystkich przedmiotów,
- doskonalenie umiejętności nauczycieli w zakresie indywidualizacji procesu edukacyjnego,
- organizowanie spotkań z pracownikami naukowymi różnych uczelni wyższych,

- przeprowadzenie ankiety na temat predyspozycji zawodowych,
- wprowadzenie uczniów w świat literatury, ugruntowanie ich zainteresowań czytelniczych oraz wyposażenie w kompetencje czytelnicze potrzebne do krytycznego odbioru tekstów kultury,
- zwiększenie aktywności czytelniczej uczniów,
- kształtowanie postawy dojrzałego i odpowiedzialnego czytelnika, przygotowanego do otwartego dialogu z dziełem literackim.

W efekcie tych działań uczeń: czerpie radość z nauki poznania „nowego”, rozwija swoje talenty dla dobra innych, potrafi krytycznie, logicznie i twórczo myśleć, umie praktycznie wykorzystywać zdobytą wiedzę i potrafi wybrać właściwie dalszy kierunek kształcenia, poznaje świat literatury, umie krytycznie spojrzeć na teksty literatury oraz publicystyczne. Potrafi znaleźć interesujące go materiały, artykuły, felietony i inne dzieła kultury w zasobach Internetu i biblioteki. Osoby odpowiedzialne za to zadanie to nauczyciele wszystkich przedmiotów szczególnie język polski i nauczyciel biblioteki, dyrekcja, wychowawcy, uczniowie, rodzice, pedagog, specjaliści.

4.2 Kształtowanie postaw patriotycznych i obywatelskich poprzez:

- organizowanie różnorodnych wydarzeń (spotkań, uroczystości, wycieczek) wywołujących przeżycia związane z obchodami świąt państwowych oraz różnorodnych dla kraju rocznic m.in. Dzień Edukacji Narodowej, Rocznica Odzyskania Niepodległości, Święto Konstytucji 3 Maja, Święto Patrona Szkoły;
- ukazywanie wzorców osobowych godnych do naśladowania w miłości Ojczyzny i uczciwości wobec innych ludzi,
- opiekę nad miejscami pamięci narodowej,
- przeprowadzenie demokratycznych wyborów do samorządu szkolnego,
- zaznajomienie młodzieży z instytucjami państwa demokratycznego
- określenie współczesnej postawy obywatelskiej,

W efekcie tych działań uczeń: potrafi odpowiednio zachować się w czasie uroczystości szkolnych i państwowych, potrafi zachować odpowiednią powagę w miejscach pamięci narodowej, posiada szacunek dla przeszłości kraju i więź emocjonalną z krajem ojczystym oraz tożsamość narodową, świadomie i aktywnie uczestniczy w życiu wspólnoty lokalnej,

umie przeprowadzić demokratyczne wybory i zna instytucje państwa demokratycznego. Osoby odpowiedzialne za to zadanie to nauczyciele szczególnie wos, historia, wok, edb, język polski, bibliotekarz, samorząd szkolny, opiekun samorządu szkolnego, wychowawcy, dyrekcja, uczniowie, rodzice.

4.3 Troska o rozwój emocjonalny ucznia poprzez:

- kształtowanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych,
- rozumienie znaczenia i roli ubioru (odpowiedniego do okazji i miejsca),
- poszerzanie horyzontów, uświadamianie mnogości ścieżek życiowych,
- poszerzanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania,
- uświadamianie zagadnienia pewności siebie,
- techniki budowania pewności siebie,
- odkrywanie własnej osobowości,
- rozwijanie zainteresowań,
- odnajdywanie swoich mocnych stron,
- angażowanie uczniów w organizację wydarzeń, imprez etc.
- organizacja wyjazdów, wycieczek,
- tworzenie pozytywnej i bezpiecznej atmosfery w klasie i szkole,
- uczenie asertywności,
- zaznajamianie uczniów z pojęciem tolerancji,
- uczenie podejmowania właściwych decyzji,
- wskazywanie na szczerść i szacunek jako ważnej wartości we właściwych kontaktach z ludźmi,
- uczenie sposobów radzenia sobie z sytuacjami trudnymi, stresowymi,
- wskazywanie pozytywnych wzorców zachowań,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości,
- poznawanie swoich predyspozycji oraz ich rozwijanie,
- kształtowanie odpowiedzialności,
- indywidualną opiekę nad młodzieżą z rodzin dysfunkcyjnych i patologicznych,
- stosowanie aktywizujących metod na lekcjach wychowawczych,
- przeprowadzanie ankiet dostarczających uczniom informacji zwrotnych,
- diagnozowanie samopoczucia uczniów w grupie, w klasie, w szkole,

- indywidualne spotkania z pedagogiem, psychologiem, współpraca z poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną,
- prowadzenie dokumentacji zawierającej spostrzeżenia dotyczące postaw i zachowań poszczególnych uczniów.
- podnoszenie poziomu kompetencji społecznych,

W efekcie tych działań uczeń: potrafi współdziałać w grupie i właściwie dobierać informacje podawane w środkach masowego przekazu, jest tolerancyjny i wrażliwy na drugiego człowieka, śmiało wyraża swoje poglądy i potrafi zaprezentować własny punkt widzenia ale liczy się też z poglądami innych, umie być radosnym i asertywnym, umie zwrócić się o pomoc.

Ma umiejętność komunikacji, nawiązywania współpracy, wzajemnego zaufania, wspólnego rozwiązywania problemów i radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych, jest otwarty i akceptuje innych, jest tolerancyjny i wyrozumiały, cechuje go empatia, cechuje go tolerancja względem odmienności i inności, jest współodpowiedzialny za swoich kolegów i koleżanki z klasy i ze szkoły, ma poczucie solidarności, zna zasady i je respektuje, zna swoje możliwości i sukcesywnie je rozwija, ma poczucie własnej wartości, umie zachować się asertywnie, uczeń wie co to jest konformizm, komunikacja pasywna, komunikacja asertywna, komunikacja niewerbalna, bariery w komunikacji, umie akceptuje inność, odkrywa swoje zainteresowania i pasje, właściwie zarządza czasem, wie co to jest stres i umie przeciwdziałać, potrafi opanować emocje, umieją rozładować złość.

Osoby odpowiedzialne za to zadanie to nauczyciele szczególnie wychowawcy, oraz wos, język polski, języki obce, pp, pedagog, samorząd szkolny, opiekun samorządu szkolnego, dyrekcja, uczniowie, rodzice.

4.4 Przygotowanie do funkcjonowania w społeczeństwie, grupie i rodzinie poprzez:

- organizowanie wspólnych wyjść, wycieczek, wyjazdów,
- podejmowanie wspólnych akcji charytatywnych,
- współodpowiedzialność za wykonane zadania,
- możliwość wejścia w różne role – koordynatora, inicjatora, wychowawcy,
- wspieranie inicjatyw młodzieży.
- organizowanie uroczystości szkolnych związanych ze świętami narodowymi,
- poznanie dziejów narodowych,

- organizowanie konkursów o charakterze regionalnym,
- wprowadzanie elementów wychowania regionalnego na lekcjach różnych przedmiotów,
- organizowanie wycieczek programowych związanych z regionem,
- kształtowanie kompetencji międzykulturowych,
- kontakt z odmiennymi kulturami,
- kształtowania postawy otwartości i akceptacji, woli porozumienia oraz ciekawości dotyczącej poznawania różnic kulturowych,
- uświadomienie uczniom, co to jest dobro i zło oraz jakie są normy postępowania w otoczeniu i rodzinie,
- spotkania i rozmowy z rodzicami,
- pomoc w odpowiednim doborze czasopism, książek, filmów,
- ukazanie młodzieży istoty koleżeństwa i przyjaźni, wzajemnego szacunku, udzielania sobie pomocy,
- podniesienie poziomu wiedzy i świadomości w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie oraz instytucji udzielających pomocy osobom doświadczającym takiego zagrożenia.
- zwiększenie świadomości istnienia wielu form pomocy – poprawa dostępności do jednostek interwencyjnych przy współpracy z poradnią psychologiczno-pedagogiczną prowadzenie poradnictwa, w szczególności działań informacyjnych i edukacyjnych dla osób dotkniętych lub zagrożonych przemocą domową.
- rozbudzanie poczucia solidarności i braku obojętności na krzywdy ludzkie.

W efekcie tych działań uczeń: potrafi współdziałać w grupie, jest kulturalny, sumienny, cechuje się punktualnością, przedsiębiorczością, jest kreatywny, umie dostrzec potrzeby innych ludzi, jest wrażliwy, pomocny, umie dzielić się z innymi. Staje się przywiązany do tradycji swojego regionu, jest wrażliwy na piękno, z troską o ochronę przyrody, rozumie problemy środowiska lokalnego, potrafi dostrzegać wartości płynące z kultury regionalnej, potrafi o nich dyskutować, pisać, rozwijać własną twórczość pod ich wpływem, jest otwarty i akceptuje inne kultury, zwyczaje, obrzędy, wie co to znaczy różnica kulturowa. Prawidłowo komunikuje się i posiada umiejętność rozwiązywania konfliktów w rodzinie, dostrzega potrzeby własne i innych ludzi, potrafi wyrażać swe uczucia, umie rozpoznawać i rozumieć psychofizyczne przejawy dojrzewania, bierze aktywny udział w życiu rodzinnym, zna i umie znaleźć informacje o instytucjach udzielających pomocy członkom rodziny przeżywającym sytuacje kryzysowe, uczniowie wiedzą jakie prawa im przysługują (wśród nich: wezwanie

policji na interwencję, złożenie sprawy karnej w prokuraturze, prośba o pomoc innych dorosłych członków rodziny, osoby zaufane czy nawet sąsiadów, w przypadku doznania obrażeń fizycznych warto zgłosić się do lekarza w Rejonowej Przychodni Zdrowia i zrobić obdukcję, sporządzić listę świadków zdarzenia, nagrać awanturę domową), jest uświadomiony jakie działania powinni podjąć oraz gdzie należy poszukiwać pomocy (bezpłatne porady prawne i psychologiczne, adresy najbliższych placówek interwencji kryzysowych, schronisk dla ofiar przemocy domowej, domów samotnych matek z dziećmi, grup wsparcia dla ofiar przemocy domowej, jest uświadomiony czym jest dobre zachowanie, a czym to nieakceptowane i jakie konsekwencje spotykają sprawcę takiego zachowania; uczniowie wiedzą jak powinni się zachowywać, gdy są świadkiem bądź ofiarą przemocy domowej, wie o skutkach krótkotrwałych oraz długotrwałych, jakie niesie ze sobą doznawanie przemocy oraz przebywanie w otoczeniu gdzie występuje takie zachowanie;

Osoby odpowiedzialne za to zadanie to nauczyciele wszystkich przedmiotów a szczególnie historii, wos, wok, geografia, języki obce, religii, etyki, higienistka ,dyrekcja, wychowawcy, rodzice, opiekun szkolnego wolontariatu, opiekun szkolny PCK, uczniowie, rodzice, pedagog, bibliotekarz.

4.5 Przygotowanie do uczestnictwa w kulturze poprzez:

- organizowanie wystaw prezentujących dorobek kulturowy,
- wyjścia do muzeum,
- podtrzymywanie klasowych tradycji (andrzejki, mikołajki, walentynki),
- kultywowanie obrzędów religijnych klasowych i szkolnych (spotkania wigilijne wielkanocne),
- podtrzymywanie tradycji szkolnych takich jak np. święto patrona,

W efekcie tych działań uczeń: staje się wrażliwym odbiorcą sztuki, lepiej rozpoznaje wartości kulturowe, potrafi ocenić zjawiska charakterystyczne dla miasta, regionu, narodu, ma wyrobione potrzeby estetyczne jako jedno z ważniejszych pragnień człowieka w procesie rozwoju osobowości.

Osoby odpowiedzialne za to zadanie to nauczyciele wszystkich przedmiotów, a szczególnie języka polskiego, wok, historii, wos, religii, etyki, dyrekcja, wychowawcy, uczniowie, rodzice, bibliotekarz.

4.6 Wychowanie ku wartościom poprzez:

- poznanie przez wychowawcę spektrum wartości preferowanych i urzeczywistnianych przez wychowanków;
- wspomaganie wychowanków w poznawaniu wartości i kształtowaniu umiejętności wnikania w istotę wartości, ich znaczenia w życiu człowieka oraz w wartościowaniu rzeczy i zjawisk w aspekcie aksjologicznym;
- wspomaganie wychowanków w akceptacji świata wartości;
- motywowanie wychowanków do wolnego wyboru właściwych wartości;
- wspomaganie wychowanków w urzeczywistnianiu wartości i budowaniu właściwych struktur hierarchicznych;
- wspomaganie wychowanków w dokonywaniu samooceny w aspekcie urzeczywistnianych wartości;
- inspirowanie wychowanków do działań animacyjnych w środowisku społecznym w celu budowania świata wartości w coraz szerszych kręgach społecznych;
- wspomaganie wychowanków w działaniach animacyjnych i ich wartościowaniu.

W efekcie tych działań uczeń: jest świadomy spektrum wartości preferowanych i urzeczywistnianych w swoim życiu, poznaje istotę wartości, ich kategorię oraz znaczenie w życiu człowieka – wzrost wiedzy o fenomenie wartości – oraz nabycie umiejętności wartościowania rzeczy i zjawisk w aspekcie aksjologicznym, akceptuje świat wartości, rozwija w sobie potrzeby wyboru wartości i umiejętności kształtowania właściwej hierarchii, urzeczywistnia we własnym postępowaniu właściwych struktur hierarchicznych, trafnie wartościuje siebie w aspekcie urzeczywistniania wartości, ma potrzebę działań animacyjnych w środowisku społecznym na rzecz urzeczywistniania wartości, nabywa przekonanie o słuszności tych działań, gotowość do ich podjęcia. Osoby odpowiedzialne za to zadanie to nauczyciele wszystkich przedmiotów, dyrekcja, wychowawcy, uczniowie, rodzice, pedagog, bibliotekarz.

4.8 Kształtowanie właściwych nawyków higienicznych i zdrowotnych poprzez:

- promocję zdrowego stylu życia,
- ćwiczenie umiejętności wyboru zachowań chroniących zdrowie własne i innych ludzi,
- motywowanie do zdrowego stylu życia,

- zaspakajanie aktywności młodzieży przez angażowanie w pozytywną działalność: sport, turystyka, wolontariat,
- organizacja program działań promujących zdrowy styl życia „Tydzień Zdrowia”
- udział w akcji „Szkoła Promująca Zdrowie”
- organizowanie zajęć na temat chorób zakaźnych,
- propagowanie sportów jako formy spędzania wolnego czasu na zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych,
- organizowanie biwaków i wycieczek integracyjnych,
- udział w różnorodnych imprezach organizowanych przez różne instytucje rządowe i pozarządowe,
- spotkania młodzieży z pielęgniarką na następujące tematy: Zapobieganie powstawaniu wad cewy nerwowej, rozmowy indywidualne – profilaktyka zdrowia,
- uświadamianie na czym polegają zaburzenia odżywiania-przyczyni i skutki,
- rozwijanie postaw prozdrowotnych poprzez podejmowanie i urzeczywistnianie działań na rzecz zdrowia,
- doskonalenie umiejętności wykorzystywania wiedzy na temat wczesnej identyfikacji zmian chorobowych we własnym ciele (np. wczesna identyfikacja zmian na skórze, potrzeba samobadania piersi u kobiet itp.) w celu ochrony zdrowia,
- utrwalanie umiejętności rozpoznawania symptomów zagrożeń zdrowia fizycznego,
- intensywną dbałość o zdrowie poprzez aktywność fizyczną,
- rozwijanie postawy aktywnej, w której uczeń przejmuje inicjatywę, ale też odpowiedzialność za swoje działania i decyzje,
- właściwe dbanie o środowisko przyrodnicze,
- propagowanie zachowań zdrowotnych poprzez utrwalanie zachowań sprzyjających zdrowiu w kontekście całego dalszego życia,

W efekcie tych działań uczeń: uczeń dba o zdrowy styl życia, uprawia sport, uczeń potrafi współpracować w grupie, uczeń jest świadomy zagrożeń związanych z chorobami cywilizacyjnymi, stosuje w życiu codziennym profilaktykę zdrowotną, uczeń utrzymuje dobre relacje z innymi ludźmi, umie właściwie spędzać wolny czas poprzez aktywność sportową i turystyczną, uczeń wie jak uchronić się przed zakażeniem HIV i AIDS i jakimi drogami przenoszą się choroby, uczeń wie jak postępować z produktami spożywczymi w których

nastąpiło podejrzenie zakażenia groźnymi dla zdrowia i życia bakteriami, stosuje w życiu codziennym profilaktykę zdrowotną.

Osoby odpowiedzialne za to zadanie to nauczyciele wszystkich przedmiotów, a szczególnie wychowania fizycznego, biologia, chemia, edb, geografia, pielęgniarstwo, dyrekcja, wychowawcy, uczniowie, rodzice, pedagog.

4.8 Kształtowanie umiejętności przeciwdziałania przemocy, cyberprzemocy, uzależnieniom, agresji, zagrożeń psychofizycznych, uzależnieniom behawioralnym, presji i innym zjawiskom niepożądanym poprzez:

- przeprowadzenie zajęć na temat bezpieczeństwa w sieci ze szczególnym uwzględnieniem ochrony danych osobowych,
- wskazywanie sposobów właściwego korzystania z Internetu,
- realizację zadań związanych z programem „Twoje dane – Twoja sprawa”,
- uświadomienie co to znaczy być „w szponach mediów” wpływ mediów na nasze postawy, przemoc i agresja w filmie, manipulowanie informacją, lansowanie pseudobohaterów,
- uczenie krytycznego podejścia wobec reklam,
- uświadomienie na czym polega kultura słowa we współczesnej rzeczywistości sms-ów, „gad-gadu” i pamiętników internetowych (blogów)?
- uświadomienie na czym polega cyberprzemoc- objawy i skutki,
- uwrażliwienie na ochronę danych osobowych i prawa do prywatności - zarówno wśród nauczycieli, jak i uczniów,
- realizację zadań z zakresu przeciwdziałania inicjacji narkotykowej, nikotynowej, alkoholowej również leki i dopalacze,
- przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym,
- wczesne rozpoznawanie uczniów z grupy ryzyka,
- poznanie mechanizmów uzależnień- konsekwencje
- wykorzystywanie w praktyce wiedzy z zakresu zagrożeń psychofizycznych w okresie adolescencji: zaburzenia odżywiania (anoreksja, bulimia); zagrożenia związane z nadużywaniem ogólnodostępnych leków,
- wskazywanie sposobów rozładowywania stresu. Czym jest stres?
- Omówienie najczęstszych sytuacji stresogennych, formy relaksacyjne, rola sportu i czynnego wypoczynku,

- Omówienie zagadnienia -stres egzaminacyjny –wróg czy sprzymierzeniec,
- Ćwiczenie umiejętności radzenia sobie ze stresem i agresją,
- nabycie umiejętności dostrzegania indywidualnych różnic związanych ze sposobem reagowania na stres,
- zastosowanie w praktyce umiejętności obniżania napięcia spowodowanego stresem,
- doskonalenie umiejętności rozpoznawania zagrożeń cywilizacyjnych (uzależnienia, sekty, subkultury, choroby) i manipulacji polityczno- - gospodarczych (rasizm, nietolerancja, terroryzm, rozpad więzi rodzinnych, brak ideałów, nachalna reklama itp.).
- zapewnienie bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego,
- realizowanie zadań z zakresu umiejętności psychospołecznych na zajęciach edukacyjnych,
- tworzenie przyjaznego klimatu w szkole, zapewnienie bezpieczeństwa, dobra komunikacja interpersonalna, osobowe relacje pomiędzy uczniami i nauczycielami, dyżury nauczycieli podczas przerw międzylekcyjnych,
- opieka nauczycieli nad młodzieżą podczas wyjść ze szkoły,
- przeprowadzenie wśród uczniów klas I ankiety dotyczącej poczucia bezpieczeństwa w szkole,
- sukcesy i porażki szkolne i życiowe - rozmawiamy o kształtowaniu umiejętności pokonywania trudności (tematy dotyczące problemów w nauce czy też zachowaniu, konfliktów powstałych pomiędzy nauczycielem i uczniem lub pomiędzy samymi uczniami, ucieczek z lekcji spowodowanych trudnościami w nauce),
- omówienie roli pozytywnej samooceny i wiary w siebie oraz znaczenie samokrytycyzmu w życiu jednostki i grupy (wszelkie działania mobilizujące do pracy nad sobą i pogadanki dyscyplinujące uczniów),
- omówienie istoty asertywności – sfery problemów,
- omówienie roli agresji, wulgaryzmów i żargonu w wyrażaniu emocji i kształtowaniu kontaktów między ludźmi.
- ukazywanie co to znaczy być człowiekiem tolerancyjnym (uprzedzenia, dyskryminacja, nietolerancja a otwartość, empatia, wyrozumiałość),
- uświadomienie, że przestrzeganie prawa to obowiązek każdego, także ucznia,
- omówienie roli agresji a rozwiązywanie międzynarodowych sporów .
- ćwiczenie umiejętności rozpoznawania i nazywania własnych emocji i uczuć,
- wskazywanie alternatyw dla przemocy i agresji,

- ukazywanie metod rozładowywania złości,
- wskazywanie na właściwą komunikację interpersonalną,
- wskazywanie na prawną ochrona dóbr osobistych człowieka, w tym nietykalność cielesna,
- upowszechnianie wśród dzieci i młodzieży wiedzy o bezpieczeństwie oraz kształtowanie właściwych postaw wobec zagrożeń i sytuacji nadzwyczajnych,
- doskonalenie umiejętności wyznaczania sobie celów krótko- i długoterminowych w tym preorientacja zawodowa,
- zastosowanie w praktyce umiejętności ustalania priorytetów, uwzględniając kryteria ważności i pilności,
- doskonalenie umiejętności wyrażania własnych uczuć: dawania i przyjmowania informacji zwrotnej (bez obwiniania innych),
- rozwijanie aktywnej postawy w obliczu trudnych życiowych problemów,
- kształtowanie odpowiedzialności,

W efekcie tych działań uczeń: bezpiecznie korzysta z sieci, właściwie wykorzystuje zasoby Internetu, jest świadomy zagrożeń wynikających z technologii informacyjno-komunikacyjnej, korzysta z Internetu w sposób racjonalny i zna rozmiar zagrożeń wynikających z nieumiejętnego korzystania z komputera i nieodpowiednich dla niego stron internetowych, wie jak chronić swoje dane osobowe, zna mechanizmy wyludzania danych, umie przewidzieć konsekwencje wynikające z bycia w tzw. Sieci, wie, że może otrzymać pomoc w trudnych dla niego sytuacjach i wie jak pomóc innym, wie, że może liczyć na specjalistyczną pomoc w trudnej dla siebie sytuacji, jest świadomy zagrożeń wynikających z zachowań ryzykownych, nabywa umiejętności komunikowania się z ludźmi, pracy i w grupie, asertywnie radzi sobie w trudnych sytuacjach, właściwie buduje swój wizerunek, podejmuje racjonalne decyzje i ma świadomość odpowiedzialności prawnej, ma świadomość odpowiedzialności prawnej zachowań ryzykownych, potrafi skutecznie radzić sobie z problemami, agresją i przemocą, uczniowie znają procedury postępowania obowiązujące w szkole, wie co to jest manipulacja, zna mechanizm uzależnień, umie znaleźć specjalistyczną pomoc, wie jak rozładować złe emocje, rozpoznaje zagrożenia i wie jak zareagować, jest asertywny, wyraża własne uczucia i emocje, buduje więzi emocjonalne z innymi, potrafi rozpoznać sytuację nadzwyczajną i właściwie postępuje.

Osoby odpowiedzialne za to zadanie to wychowawcy, nauczyciele wszystkich przedmiotów, a szczególnie wychowania fizycznego, edb, wos, geografia, biologia, chemia, pp, informatyki, pielęgniarka, dyrekcja, uczniowie, rodzice, pedagog.

5. Współpraca z rodzicami.

5.1 Szkoła stwarza warunki sprzyjające kontaktom z rodzicami poprzez ustalenie form i terminów kontaktów oraz organizację na terenie szkoły miejsc, w których rodzice mogą oczekiwać na spotkanie z nauczycielem i rozmawiać z nim.

5.2 Szkoła stwarza dobry system przepływu informacji poprzez opracowanie terminarza imprez i uroczystości, w których powinni uczestniczyć rodzice oraz poprzez eksponowanie w widocznym miejscu na terenie szkoły wszystkich adresowanych do rodziców informacji.

5.3 Szkoła stymuluje aktywność rodziców poprzez:

- zapraszanie ich do uczestniczenia w spotkaniach indywidualnych i grupowych z dyrekcją i wychowawcą, wzbogaconych tzw. pedagogizacją;
- włączanie rodziców do współorganizacji działań podejmowanych przez szkołę;
- zachęcanie rodziców do udziału w procesie dydaktyczno – wychowawczym klasy;
- zapraszanie rodziców do udziału w uroczystościach szkolnych;
- wyróżnianie rodziców szczególnie zaangażowanych w życie szkoły;
- aktywizowanie rodziców do wydawania opinii w sprawach dotyczących aktualizacji takich aktów szkolnych jak zestaw programów nauczania, szkolne regulaminy i inne;
- współtworzy program wychowawczo-profilaktyczny;
- mobilizowanie rodziców do wspomagania nauczycieli w sprawowaniu opieki nad młodzieżą podczas wycieczek szkolnych i innych imprez.

5.4 Udział rodziców w konstruowaniu dokumentów wewnątrzszkolnych poprzez zaproszenie ich do współpracy przy konstruowaniu prawa wewnątrzszkolnego i programów.

5.5 Zaangażowanie rodziców do działań na rzecz szkoły poprzez:

- rozpoznanie możliwości uzyskania pomocy merytorycznej ze strony rodziców;
- aktywny udział rodziców w działaniach podejmowanych przez szkołę;

- uzyskiwanie wsparcia finansowego ze strony rodziców (partycypowanie w kosztach imprez szkolnych, finansowe wspomaganie szkoły).
- prezentacja osiągnięć uczniów i szkoły polegająca na:
  - bieżącej informacji rodziców o prowadzonych działaniach, inicjatywach, osiągnięciach,
  - eksponowaniu na terenie szkoły najbardziej aktualnych wydarzeń i osiągnięć,
  - eksponowaniu na stronie internetowej szkoły najbardziej aktualnych wydarzeń i osiągnięć,
  - zapoznawaniu rodziców z efektami dokonanych pomiarów.

5.6 Uhonorowanie rodziców poprzez:

- podziękowania za pracę społeczną na rzecz szkoły,
- listy gratulacyjne za wzorowe wychowanie dzieci przesyłane na koniec roku szkolnego.

5.7 Włączanie rodziców do procesu decyzyjnego poprzez zasięganie ich opinii w sprawach uczniów, klas, szkoły oraz poprzez wspólną ocenę działań.

6. Współpraca ze środowiskiem.

6.1 Szkoła współpracuje z instytucjami wspomagającymi jej rozwój :

- Starostwo Powiatowe, Urząd Miasta,
- Miejski Dom Kultury, Muzeum Regionalne, Miejska Biblioteka Publiczna , kina, teatry;
- Fundacja Inicjatyw Kulturalnych, Centralny Gabinet Edukacji Filmowej, Państwowy Instytut Sztuki Filmowej ;
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna i inne specjalistyczne;
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Dom Pomocy Społecznej, PCPR, Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej;
- Polski Czerwony Krzyż, Międzynarodowy Ruch Dobroczynny „Betel”, Radomszczańskie Parafie;
- Powiatowy Urząd Pracy;
- Narodowy Bank Polski, ZUS, Fundacja Młodzieżowej Przedsiębiorczości.
- Zakład Ubezpieczeń Społecznych;
- Policja, Straż Pożarna, Centrum Kryzysowe w Radomsku;
- Nadleśnictwo Radomsko;
- Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej;
- Lokalne media;
- Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, Powiatowy Szkolny Związek Sportowy;

- Gimnazja, szkoły ponadgimnazjalne, uczelnie wyższe, przedszkola, domy dziecka, Ośrodek Szkolno-Wychowawczy, Dom Pomocy Społecznej;
- Przedsiębiorcy.

6.2 Starostwo Powiatowe:

- Uczestniczenie przedstawicieli władz powiatu i miasta w ważnych wydarzeniach szkolnych;
- Zapraszanie przedstawicieli władz na spotkania z wychowankami w ramach godzin wychowawczych;
- Pozalekcyjne spotkania młodzieży z przedstawicielami władz;
- Angażowanie władz do działań inicjowanych przez szkołę;
- Włączanie się szkoły do działań inicjowanych przez władze samorządowe umożliwiających pozyskiwanie funduszy.

6.3 Miejski Dom Kultury, Muzeum Regionalne, Miejska Biblioteka Publiczna, kina, teatry:

- Realizowanie edukacji filmowej i teatralnej;
- Udział w Konfrontacjach Międzyskolnych oraz innych imprezach organizowanych przez wymienione instytucje;

6.4 Fundacja Inicjatyw Kulturalnych, Centralnym Gabinetem Edukacji Filmowej, Państwowym Instytutem Sztuki Filmowej

- Finansowe wspomaganie ciekawych i oryginalnych pomysłów uczniowskich – cennych z punktu widzenia kultury, nauki, wiedzy;
- Wspólne organizowanie imprez szkolnych.

6.5 Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna:

- Wspólne działania w celu rozpoznania, niwelowania oraz zapobiegania zagrożeniom i niedostosowaniu społecznemu uczniów;
- Realizowanie programu zapobiegania stresom, nerwicom szkolnym i zachowanią patologicznym wśród młodzieży;
- Spotkania młodzieży z psychologami, pedagogami i innymi specjalistami w ramach godzin wychowawczych;
- Popularyzowanie wśród rodziców wiedzy o procesach rozwojowych oraz psychicznych potrzebach młodzieży.

6.6 MOPS, GOPS:

- Rozpoznawanie sytuacji materialnej, rodzinnej uczniów – pośredniczenie szkoły w kontaktach z instytucją.
- Udzielanie pomocy i wsparcia.

6.7 PCK, Dom Opieki Społecznej, Przedszkole Specjalne, Międzynarodowy, Ruch Dobroczynny „Betel”, Ośrodek Szkolno-Wychowawczy, Przedszkola, Radomszczańskie Parafie:

- Wspomaganie działalności statutowej;
- Udział w akcjach charytatywnych;
- Przygotowywanie programów artystycznych dla ludzi starszych i dzieci specjalnej troski – prezentowanie ich podczas wizyt.

6.8 Powiatowy Urząd Pracy:

- Preorientacja zawodowa;
- Spotkania informacyjne z pracownikami;
- Udział w Targach Pracy.

6.9 Narodowy Bank Polski, ZUS, Fundacja Młodzieżowej Przedsiębiorczości, KIDP, PTE i inne.

- Edukacja ekonomiczna.
- Udział w konkursach i innych przedsięwzięciach organizowanych przez NBP, ZUS, Fundacja Młodzieżowej Przedsiębiorczości, KIDP.
- Zapraszanie przedstawicieli na spotkania z młodzieżą.
- Uczestnictwo w spotkaniach i warsztatach.
- Korzystanie z materiałów edukacyjnych opracowanych przez te instytucje.

6.10 Policja, Straż Pożarna, Centrum Kryzysowe, Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej, Nadleśnictwo Radomsko:

- Profilaktyka wypadków w czasie wolnym od zajęć;
- Spotkania z pracownikami – dyskusje, prelekcje,
- Wspieranie szkoły we wszystkich przedsięwzięciach związanych z edukacją ekologiczną;
- Udział młodzieży w przedsięwzięciach organizowanych przez te instytucje;

6.11 Media lokalne:

- Budowanie wizerunku szkoły poprzez prezentowanie jej dorobku w mediach;
- Udział mediów w ważnych szkolnych wydarzeniach;

- Strona internetowa szkoły;
- Budowanie wizerunku szkoły, jej promowanie;
- Publikowanie materiałów dydaktycznych przez nauczycieli.

6.12 MOSiR, Szkolny Związek Sportowy

- Współpraca w organizacji wypoczynku młodzieży;
- Wspieranie szkoły we wszystkich przedsięwzięciach związanych z promocją zdrowego stylu życia;
- Udział młodzieży w imprezach sportowych organizowanych przez tę instytucję;
- Współdziałanie w wychowaniu młodzieży uczestniczącej w zajęciach sportowych wymienionych klubów.

6.13 Gimnazja, szkoły ponadgimnazjalne, wyższe uczelnie:

- Organizowanie akcji „Drzwi otwarte” dla gimnazjalistów;
- Opracowanie informatora o działalności szkoły i wysłanie go do gimnazjów;
- Prezentacja naszej szkoły w gimnazjach radomszczańskich ;
- Spotkania, zapraszanie do udziału w konkursach itp.
- Spotkania z pracownikami wyższych uczelni na terenie szkoły;
- Praktyki studenckie;
- Współorganizacja konkursów i przedsięwzięć.

7. Uwagi dotyczące realizacji Programu Wychowawczo –Profilaktycznego w szkole.

7.1 Treści Programu Wychowawczo - Profilaktycznego są znane i realizowane przez wszystkich nauczycieli – wychowawców, nauczycieli zajęć edukacyjnych i specjalistów szkoły.

7.2 Realizacja Programu Wychowawczo - Profilaktycznego odbywa się w ramach:

- zajęć prowadzonych przez nauczycieli-wychowawców,
- zajęć prowadzonych przez nauczycieli zajęć edukacyjnych, biblioteki, świetlicy oraz specjalistów,
- godzin do dyspozycji wychowawcy,
- zajęć pozalekcyjnych prowadzonych przez szkołę,
- zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- wyjazdów, wycieczek,

- uroczystości szkolnych i klasowych,
- uroczystości miejskich, powiatowych, krajowych,
- akademii,
- warsztatów, konferencji, przedsięwzięć, projektów,
- spotkań okolicznościowych z przedstawicielami np. kultury, sztuki, sądu, policji,
- innowacji

7.4 W zależności od wyników diagnozy sytuacji wychowawczej w szkole rada pedagogiczna z udziałem uczniów i rodziców ustala priorytety w pracy wychowawczej na dany rok szkolny.

7.5 Na podstawie Programu Wychowawczo - Profilaktycznego wychowawca z udziałem uczniów i rodziców planuje zadania wychowawcze dla klasy na dany rok szkolny. Podstawą do planowania działań wychowawczych są przede wszystkim potrzeby wychowanków oraz diagnoza sytuacji wychowawczej klasy. Plan wychowawczy klasy jest przedstawiany rodzicom do zaopiniowania wraz z zaproszeniem do włączenia się w realizację zadań.

7.6 Wychowawca klasy może zwrócić się o pomoc w diagnozie, planowaniu pracy oraz realizacji zadań wychowawczych do specjalistów szkoły lub z poza niej.

8. Ewaluacja programu.

Do oceny stopnia realizacji oraz skuteczności i celowości podejmowanych zadań stosowane będą:

- ankieta
- rozmowy indywidualne
- wywiad
- obserwacja
- analiza osiągnięć szkolnych
- analiza dokumentacji z uczestnictwa w realizowanych dotychczas programach, projektach przedsięwzięciach, innowacjach, warsztatach itp.
- analiza dokumentacji szkolnej dotyczącej interwencji profilaktyczno – wychowawczej
- sprawozdania z przeprowadzonych działań
- analiza wyników badań, analizy jakościowej zebranych wyników - opisy, sprawozdania oraz analizy ilościowej - wykresy, porównania, zestawiania.